

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Kommunal- og distriktsministeren

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

22/930-20

11. februar 2022

Økonomisk kompensasjon for kostnader ved å gjennomføre delinger

Jeg viser til brev 12. november 2021 til tvangssammenslåtte kommuner og fylkeskommuner med informasjon om tidsplan og prosess for mulige delinger. Det fremgår av brevene at regjeringen vil bidra på en avtalt og egnet måte til å dekke kostnader knyttet til delingene. Jeg vil i dette brevet gjøre nærmere rede for innretningen av den økonomiske kompensasjonen fra staten for kostnader ved å gjennomføre delingene.

Inndelingsloven har ingen regler om økonomisk kompensasjon fra staten ved deling av kommuner og fylkeskommuner i nye enheter. Ved sammenslåinger av kommuner eller fylker følger det av loven at staten gir *delvis* kompensasjon for engangskostnader som er *direkte knyttet* til disse prosessene.

Fylkeskommunene og kommunene vil gjennom en søknadsbasert ordning få kompensert de direkte delingskostnadene, gruppert i følgende tre kostnadstyper: prosjektledelse og prosjektorganisering, nødvendige tilpasninger av IKT-systemer og intern og ekstern informasjon om delingen. Det vil imidlertid gjelde flere premisser og føringer for denne ordningen:

- **Prosjektledelse og prosjektorganisering:** Det kan oppnevnes utvalg etter kommuneloven i de aktuelle fylkeskommunene/kommunene for å forberede og gjennomføre selve delingsprosessen. Det må også tilsettes nye (fylkes)kommunedirektører for hver av de nye enhetene. I tillegg vil det være behov for frikjøp av ansatte og hovedtillitsvalgte for å kunne delta i prosjektgrupper o.l., samt behov for ulike aktiviteter blant de ansatte for å gi de nye enhetene en god start. Her vil det kunne være skjønnsmessige vurderinger av hva som er *nødvendige* aktiviteter for å gjennomføre delingen, og hva som er organisasjonsutvikling for de nye enhetene utover dette. Kjøp av (konsulent)tjenester for å bistå

fylkeskommunene/kommunene med deling av eierskap/selskap, kan også vurderes som direkte kostnader. Kostnader til større ombyggingsprosjekt av eksisterende lokaler eller anskaffelser av nybygg, vil ikke bli dekket.

- *Nødvendige tilpasninger i IKT-systemer:* De direkte kostnadene vil være nødvendige endringer i IKT-systemer, eller anskaffelse av nye tilsvarende systemer. Lovpålagte endringer i arkiv vil inngå i dette. I noen tilfeller vil de nye enhetene kunne videreføre dagens IKT-systemer med mindre tilpasninger og/eller samarbeide om løsninger, mens i andre tilfeller kan det av. f.eks. kontraktmessige eller tekniske grunner, være nødvendig å anskaffe nye systemer. Der det er grunnlag for gjenbruk og samarbeid om løsninger, vil dette bli lagt til grunn i vurderingen av kompensasjonen. Utgifter til opplæring av ansatte i nytt/tilpasset IKT-system kan også regnes som direkte kostnader knyttet til delingsprosessen. Utgifter til generell nivåheving av IKT-systemene vil ikke bli dekket.
- *Intern og ekstern informasjon om delingen:* På ulike stadier i delingsprosessen vil fylkeskommunene og kommunene ha behov for å gi god informasjon, digitalt og fysisk, både til de ansatte og til innbyggerne, om gjennomføringen av delingen og etableringen av de nye enhetene. Kostnader knyttet til nødvendig grafisk omprofilering, skilting av fylkeskommunale/kommunale bygg osv. er også direkte kostnader som dekkes.

Søknadene skal basere seg på en svært nøktern tilnærming til hva som er absolutt nødvendig for å gjennomføre delingsprosessen. Foreløpig skisserte delingskostnader fra fylkeskommunene er høye, og regjeringen forventer at fylkeskommunene går kritisk gjennom sine behov før søknad, slik at utgiftene kan holdes nede. Kommunal- og distriktsdepartementet vil kun dekke kostnader som følger av en svært nøktern tilnærming.

Utgifter som kan unngås, vil ikke bli kompensert. Dette gjelder også innenfor kategoriene av de tre kostnadstypene nevnt ovenfor. Departementet viser for eksempel til at det ikke vil være aktuelt å dekke kostnader i følgende tilfeller:

- der et inter(fylkes)kommunalt samarbeid etter deling kan sikre fortsatt stordriftsfordeler, som f.eks. felles IKT-systemer og IKT-organisasjon, og man i stedet velger en annen og mer kostbar løsning
- der tiltak kan utsettes til naturlig rullering, som omprofilering av kjøretøy.

For å kunne motta kompensasjon fra staten, må kommunene og fylkeskommunene sende søknad til Kommunal- og distriktsdepartementet på grunnlag av et budsjett, etter at delingene formelt er vedtatt av henholdsvis Stortinget (fylkeskommunene) og Kongen i statsråd (kommunene). Kommunal- og distriktsdepartementet vil legge til rette for dialog og mest mulig felles forståelse om den videre prosessen, herunder hva som er en hensiktsmessig søknadsfrist, og hva det skal gis kostnadsdekning for, med utgangspunkt i føringene og intensjonene beskrevet ovenfor. Departementet vil sammenligne oppgitte utgifter på tvers av henholdsvis fylkeskommunene og kommunene for å sikre likebehandling og nøkterne løsninger. Det er staten som til slutt beslutter endelig kostnadsdekning.

Kompensasjonen fra staten vil bli fulgt opp gjennom kontroll og rapportering, for å sikre et rimelig samsvar mellom anslåtte kostnader som ligger til grunn for kompensasjonen, og faktiske kostnader. Ubrukte midler/midler ikke brukt til formålet må tilbakebetales.

Etter at fristen for å søke om deling er ute, vil departementet beramme et møte for dialog om videre prosess med de aktuelle fylkeskommunene/kommunene.

Med hilsen

Bjørn Arild Gram

Kopi

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Statsforvalteren i Agder

Statsforvalteren i Nordland

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Statsforvalteren i Trøndelag

Adresseliste

Hamarøy kommune	Marie Hamsuns vei 3	8294	HAMARØY
Indre Østfold kommune	Postboks 3	1802	ASKIM
Innlandet fylkeskommune	Postboks 4404	2325	HAMAR
Kristiansand kommune	Bedriftssenteret Postboks 4	4685	NODELAND
Lillestrøm kommune	Postboks 313	2001	LILLESTRØM
Lindesnes kommune	Nordre Heddeland 26	4534	MARNARDAL
Nærøysund kommune	Postboks 133, Sentrum	7901	RØRVIK
Senja kommune	Pb. 602	9306	FINNSNES
Sogndal kommune	Postboks 153	6851	SOGNDAL
Troms og Finnmark fylkeskommune	Postboks 701	9815	VADSØ
Vestfold og Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Viken fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Ørland kommune	Alf Nebbs gate 2	7160	BJUGN
Ålesund kommune	Postboks 1521	6025	ÅLESUND